

Bereikbaarheidsverklaring

"Beter Benutten Maastricht-Bereikbaar"

Inleiding en context

Het landelijke programma Beter Benutten beoogt een betere bereikbaarheid van de economische kerngebieden door op innovatieve wijze de bestaande infrastructurele netwerken beter te benutten. Beter Benutten vraagt om een gerichte en gezamenlijke aanpak van het Rijk, de regionale overheden en het bedrijfsleven. Het programma zoekt aansluiting bij de maatschappelijke trend van flexibilisering van werktijden en werklocaties.

De aanpak in het programma Beter Benutten richt zich op de volgende twee aspecten:

1. Een betere spreiding over de dag in het gebruik van de infrastructurele netwerken;
2. De beschikbare capaciteit van deze infrastructurele netwerken optimaliseren en deze netwerken slim(mer) met elkaar verbinden.

In het bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO MIRT) van november 2011 zijn afspraken gemaakt over de gebiedspakketten Beter Benutten. De regio Maastricht is één van deze regionale gebieden. De afspraken in het BO MIRT hebben betrekking op:

- A) De aansturing van een gebiedsprogramma Beter Benutten door een trio (Minister van Infrastructuur & Milieu (IenM), Chief Executive Officer (CEO), regionaal bestuurder) en een regionale uitvoeringsorganisatie;
- B) De financiële randvoorwaarden per gebiedspakket (maximale rijks- en regiobijdragen);
- C) Het proces gericht op verdere uitwerking van het regionale programma aan maatregelen; waarbij ruimte is voor flexibiliteit, de inbreng van het bedrijfsleven en de optimalisatie van innovatie en/ of kosteneffectiviteit;
- D) De voorwaarden om tot de definitieve inhoudelijke maatregelen en financiële bijdragen te komen (middels een startbeslissing per maatregel).

Doel van de Bereikbaarheidsverklaring Maastricht

Met deze bereikbaarheidsverklaring geven de ondertekenaars (hierna: "het trio") aan dat zij zich samen zullen inspannen om de bereikbaarheidsdoelstellingen van het programma Beter Benutten voor Maastricht te realiseren voor eind 2014.

De bereikbaarheidsverklaring vormt voor het trio ook de basis om sturing te kunnen geven aan de uitvoeringsorganisatie van het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar.

Met deze verklaring worden dus de onderlinge verwachtingen, de te hanteren spelregels en de aan het trio ten dienste staande regionale uitvoeringsorganisatie beschreven. Ook worden de aan het programma ten grondslag liggende analyses en het maatregelenpakket herbevestigd.

Deze verklaring is niet juridisch afdwingbaar en behelst een inspanningsverbintenis, geen resultaatsverbintenis.

Deelnemers aan de bereikbaarheidsverklaring regio Maastricht

Rijk, regionale overheden en regionaal bedrijfsleven geven ieder vanuit de eigen rol, bevoegdheid en verantwoordelijkheid invulling aan het gebiedsprogramma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar. Dit gebiedsprogramma wordt voor de duur van het programma Beter Benutten aangestuurd door het trio. Het trio bestaat uit :

- Mw. Drs. M.H. Schultz van Haegen, Minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) (hierna: de minister);
- Dhr. O. Hoes, Burgemeester van de Gemeente Maastricht (hierna: de regionale bestuurder);
- Dhr. P.J. Doveren, CEO/Directeur van Vodafone Maastricht, neemt deel aan deze verklaring op persoonlijke titel (hierna: de CEO).

De bereikbaarheidsdoelstellingen van Maastricht

Het programma Beter Benutten heeft tot doel om de fileknelpunten in de regio met circa 20% te reduceren en de stijgende vraag op het spoor en het OV te accommoderen. Dit ten opzichte van een situatie zonder het programma Beter Benutten. Het doel is dat het programma deze kabinetsperiode gerealiseerd wordt, de effecten moeten eind 2014 zichtbaar zijn.

In de regio Maastricht bouwt het programma Beter Benutten voort op het reeds bestaande regionale programma Maastricht Bereikbaar 2010-2016. Het accent in Maastricht-Bereikbaar ligt op het oplossen van knelpunten in de bereikbaarheid van de economische kerngebieden in stad en regio Maastricht. De focus ligt op de opvang van de groei van de automobilititeit van 10% in 2012-2014 door samenhangende maatregelen voor forensen, zakelijk verkeer, goederenverkeer en bezoekers van topdagen en evenementen. Hoofddoel is om 3000 auto's uit de spits te halen in de komende jaren met als resultaat een reductie aan voertuigverliesuren van ca. 800-900 in de spitsen.

Het programma bevat maatregelen op het gebied van A) beïnvloeding van reizigersgedrag van met name woon-werkverkeer in de spitsen, B) aanbodmaatregelen om het huidige wegennetwerk en OV beter te gebruiken vooral op huidige knelpunten van files en doorstroming en C) maatregelen gericht op afstemming van vraag en aanbod (website, reisinfo, ITS).

Voor een nadere onderbouwing, de analyse van de knelpunten in de regio en de met het programma beoogde doelstellingen: zie bijlage I.

Taken, rollen, werkwijze en samenwerking

a. Taak en rol van de minister en regionale bestuurder

De minister en de regionale bestuurder hebben als bestuurders twee hoofdtaken die terugkomen bij deelname aan het bestuurlijke trio:

1. Borgen van het publieke belang, hetgeen voor het programma Beter Benutten Maastricht-Bereikbaar specifiek geconcretiseerd kan worden in het bevorderen van de bereikbaarheid in de regio;
2. Monitoring en evaluatie van het gebiedsprogramma ten behoeve van het afleggen van verantwoording aan Kamer en raden/ staten.

Ad. 1.

- De minister en de regionale bestuurder geven *inhoudelijk* invulling aan deze taak door uitvoering te geven aan het afgesproken maatregelenprogramma tijdens het BO MIRT van 9 november 2011 – zie bijlage II. Met dit programma kunnen naar verwachting de onder het kopje 'De bereikbaarheidsdoelstellingen van Maastricht' gestelde doelen worden gehaald binnen de gewenste termijn (eind 2014);
- De minister en de regionale bestuurder geven conform het BO MIRT van 9 november 2011 *financieel* invulling aan deze taak doordat het Rijk maximaal een bedrag van 12,5 investeert en de regio maximaal een bedrag 8,4 mln ¹ (zie bijlage II);
- De minister en de regionale bestuurder geven *procedureel* prioriteit aan het – waar nodig versneld – realiseren van de benodigde planprocedures voor de diverse maatregelen.

Ad 2.

- Het afleggen van verantwoording aan Kamer c.q. raden/ staten is een eigenstandige verantwoordelijkheid van de betreffende bestuurder die hierin worden ondersteund door de uitvoeringsorganisatie Maastricht-Bereikbaar;
- Afgesproken wordt dat de output en outcome van de verschillende maatregelen wordt gemeten. De daartoe op te leveren informatie zal voorafgaand aan de voor elke maatregel te nemen startbeslissing in het voor de betreffende maatregel op te stellen plan van aanpak worden vastgelegd. Het ministerie van IenM zal samen met de uitvoeringsorganisatie Maastricht-Bereikbaar zorg dragen voor het opzetten van een uniforme monitoring en evaluatie over de regio's heen. Bijlage III van deze verklaring geeft een nadere beschrijving van het proces en de eisen ten aanzien van de monitoring en evaluatie;
- De informatie met betrekking tot monitoring en evaluatie wordt aan alle betrokken partijen beschikbaar gesteld en vormt sturingsinformatie voor het trio.

b. *De rol van de CEO/Directeur*

De CEO/Directeur vormt samen met de Minister en de regionale bestuurder het trio opdrachtgevers voor het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar. Daarbij zal de CEO/Directeur zich ten behoeve van het bedrijfsleven in de regio specifiek inspannen om:

- Werkgevers aan te spreken op hun (maatschappelijke) verantwoordelijkheid en hen ertoe te bewegen te participeren aan het programma Beter Benutten, bij voorkeur door via package deals een bijdrage te leveren aan de bereikbaarheid van Maastricht;
- Zelf een voorbeeld te zijn voor de introductie van (innovatieve) maatregelen op het gebied van slim werken slim reizen.

c. *Werkwijze van en samenwerking binnen het trio*

- De minister is voorzitter van het trio;
- Het trio komt twee maal per jaar bij elkaar om de voortgang van het programma te bespreken, tenzij er aanleiding is voor een (incidenteel) hogere of lagere frequentie;
- De minister zal het initiatief nemen voor de planning van de periodieke bijeenkomsten;
- In de uitvoering van het programma wordt door alle betrokken organisaties maximaal invulling gegeven aan de eigen verantwoordelijkheid binnen het programma. Het trio stuurt primair op het tijdig bereiken van doelen van het programma. Focus ligt daarbij op de outcome (de effecten). Daarnaast wordt gestuurd op de samenhang binnen het totale regionale programma, het versterken en verduurzamen van de samenwerking tussen de partners in de regio en het realiseren en structureel inbedden van de benuttingdoelstellingen;

¹ Prijspeil 2011. Nog niet aan de regio uitgekeerde rijksbedragen worden geïndexeerd conform de door het ministerie van Financiën aan IenM uitgekeerde IBOI. De rijksbijdrage is inclusief BTW en zal na verrekening met de door het rijk uitgevoerde projecten in de regio, afhankelijk van de voortgang van het pakket, in jaartranches worden uitgekeerd. De definitieve omvang van de rijksbijdrage aan het programma wordt vastgesteld en komt beschikbaar onder de randvoorwaarde van een per maatregel uit te werken en vast te stellen startbeslissing.

